

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1399/15-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Střední škola obchodní, Kolín IV, Havlíčkova 42
Sídlo	Havlíčková 42, 280 02 Kolín IV
E-mail právnické osoby	iss.obchod@sendme.cz.
IČ	00507474
Identifikátor	600170144
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Zdeňkou Pavlíkovou, ředitelkou školy
Zřizovatel	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 - Smíchov
Místo inspekční činnosti	Havlíčková 42, 280 02 Kolín IV
Termín inspekční činnosti	20. – 25. květen 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti ředitele Střední školy obchodní, Kolín IV, Havlíčkova 42 (dále „škola“).

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání žáků středních škol v odborných předmětech a praktickém vyučování, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Získání informací o vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem ve středních školách a jejich analýza.

Hodnocené období – školní roky 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015 do data inspekční činnosti.

Charakteristika

Střední škola obchodní, Kolín IV, Havlíčkova 42 vykonává činnost střední školy a školní jídelny - výdejny. Škola se zaměřuje na vzdělávání ve tříletých oborech středního vzdělání s výučním listem 66-51-H/01 Prodavač, 66-52-H/01 Aranžér, 29-53-H/01 Pekař (zařazen do stipendijního programu Krajského úřadu Středočeského kraje) a oborů s maturitní zkouškou 63-41-M/01 Ekonomika a podnikání, 64-41-L/51 Podnikání (denní, dálkové). Od školního roku 2014/2015 škola otevřela jednoleté zkrácené studium oboru 66-51-H/01 Prodavač, který je určený pro absolventy s výučním listem nebo maturitní zkouškou. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole je 350.

K 30. září 2014 se ve škole vzdělávalo v devíti třídách denního studia a třech třídách dálkového studia celkem 219 žáků. Počet žáků se v hodnoceném období snížil o 16 %. K datu inspekční činnosti škola vzdělávala devět integrovaných žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (sociálně znevýhodněných) a jednoho cizince.

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacích programů

Vzdělávání probíhá podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), které jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy.

Disponibilní hodiny škola využívá zejména k posílení odborného vzdělávání. Pro naplnění cílů vzdělávání a na podporu rozvoje osobnosti žáka jsou vhodně organizovány školní akce (přednášky, exkurze, odborné soutěže, soutěže všeobecných znalostí).

Řízení školy

Ředitelka školy byla opakovaně jmenována do funkce v roce 2013 na základě konkurzního řízení, požadavky pro výkon funkce splňuje. Pravomoci delegovala na zástupkyni teoretického vyučování, vedoucí pro praktické vyučování a výchovnou poradkyni, které se spolu s hospodářkou školy podílejí na strategickém řízení školy. Kontrolou kvality vzdělávání se zabývá ředitelka a její zástupkyně, projednávají závěry z hospitační činnosti a vyvozují opatření k lepší efektivnosti výuky teoretického a praktického vyučování. Dlouhodobý záměr 2014/2015 obsahuje splnitelné cíle, které vedení školy průběžně sleduje v jednotlivých oblastech (např. zkvalitnění podmínek vzdělávání, příznivé sociální klima, bezproblémové začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Pozitivní je činnost předmětových komisí, v jejich náplni je koordinace přípravy tematických plánů, propojení teoretického vyučování s odborným výcvikem, příprava soutěží a závěrečných zkoušek. Vnitřní komunikační systém je funkční. Povinná dokumentace školy (evidence žáků, školní řád, třídní knihy, výroční zprávy atd.) je vedena správně a úplně. Z pedagogických rad jsou evivedovány systematické zápisy dokládající plnění zadávaných úkolů a přijímání opatření ke zlepšení účinnosti neprospěchu žáků u maturitních zkoušek, která jsou přiměřeně účinná. Kontrolní systém je zřetelně nastaven a sledován.

Personální podmínky

Pedagogický sbor je stabilní. Ve škole působí 19 pedagogických pracovníků. Ředitelka průběžně činí opatření k zajištění plné odborné kvalifikovanosti sboru, v současné době oba nekvalifikovaní učitelé studují (doplnění odborné kvalifikace a pedagogického vzdělání), v důchodovém věku je jedna učitelka odborného výcviku. Výchovná poradkyně (zastává i funkci školní metodičky prevence) a další specialisté - koordinátor ŠVP a koordinátor informační a komunikační technologie příslušné specializační vzdělání neabsolvovali. V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je důraz kladen zejména na doplnění a prohlubování odborné kvalifikace, přípravu pedagogů zajišťujících maturitní zkoušku a orientaci učitelů v nových poznatcích příslušných vzdělávacích oborů.

Pozitivem je výměna zkušeností v rámci předmětových komisí či vytvořené podmínky pro samostudium. Školní systémy odměňování a využívání pracovní doby jsou funkční.

Materiální předpoklady

Pro výuku slouží devět kmenových učeben s prezentační technikou a sedm odborných (tři počítačové, z nich jedna slouží pro výuku odborných předmětů, dále místnost pro odborný výcvik, aranžovna a dvě učebny pro psaní strojem). Jedno celé patro školy je využíváno pro výuku odborného výcviku žáků oboru vzdělání Aranžér. Mimo vyučování mají žáci do počítačových učeben přístup pod odborným dohledem. Vyučující mají k dispozici notebooky, zázemí v kabinetech a sborovně. V posledních třech letech došlo k modernizaci výpočetní techniky (počítače, dataprojektory) částečně z prostředků EU a částečně z vlastních provozních prostředků.

Pro jednání se zákonnými zástupci žáků či dalšími návštěvami je vhodně zařízena jednací místnost. V přízemí školy jsou funkční šatny. Pro sportovní výuku žáci využívají prostornou tělocvičnu, zrekonstruované venkovní hřiště a atletickou dráhu. Občerstvení a pitný režim žáků je zajištěn třemi automaty, stravování žáků i učitelů je účelně zabezpečeno ve školní jídelně – výdejně v budově školy.

Ekonomické předpoklady

Škola při své činnosti využívá zejména finančních prostředků ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání. Z rozvojových programů bylo podpořeno odborné vzdělávání a zvýšení platů zaměstnanců.

Finanční prostředky z EU byly účelově využity na nákup výpočetní techniky, učebních pomůcek, vzdělávání pedagogických pracovníků a na mzdové náklady. Z projektu Erasmus byly zabezpečeny stáže žáků a pedagogických pracovníků v zahraničí.

Provoz a opravy škola zabezpečuje z příspěvku od zřizovatele a z finančních prostředků z pronájmů. Zřizovatel dále poskytl účelové dotace na stipendia, na primární prevenci a na mezinárodní spolupráci. Na rozvoj zahraniční spolupráce přispívá i město Kolín. Přínosem pro školu jsou i sponzorské dary.

Řízení školy, personální podmínky, materiální a ekonomické předpoklady k realizaci vzdělávacích programů jsou na požadované úrovni. Přidělené finanční prostředky škola použila hospodárně ve prospěch realizace ŠVP.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům

Škola má stanovená jasná a jednotná kritéria pro přijímání uchazečů do 1. ročníku. S ohledem na celkovou situaci v učňovském školství (nedostatek zájemců o vzdělávání) škola přijímá každého uchazeče, který splňuje stanovená kritéria a podmínky pro přijetí. Příjímací zkouška oboru vzdělání Aranžér obsahuje písemný test (zaměřený je na všeobecný výtvarný přehled) a výtvarné ztvárnění úkolu na zadané téma. V loňském roce škola vyhlásila dvě kola přijímacího řízení.

Ve sledovaných hodinách převažovala frontální výuka v kombinaci se samostatnou prací žáků. Skupinová práce byla zaznamenána při výuce jazyků, kde žáci pracovali s textem, vyhledávali a doplňovali informace, využívali osvojenou slovní zásobu. Uplatňované metody a formy výuky v navštívených hodinách byly účinné, odpovídaly vzdělávacím potřebám a individuálním možnostem žáků. Efektivní skupinová práce s jejím vyhodnocením byla zařazena ojediněle. V závěru některých vyučovacích jednotek chybělo zhodnocení splnění cíle vzdělávání, úspěšnosti žáků, začlenění jejich vzájemného hodnocení i sebereflexe. Žáci tříletých oborů pracovali na zadaných úkolech, které úspěšně vedly ke stanovenému cíli. U žáků oboru Aranžér učitelé vhodně rozvíjeli představivost

a kreativní myšlení. Využití mezipředmětových vztahů a vstřícný přístup k žákům měly příznivý vliv na rozvoj kompetencí.

Didaktická technika byla využívána k prezentaci probíraného učiva a poznámek, které sloužily žákům k usnadnění zápisu. V malé míře byly uplatněny inovativní přístupy a zaznamenána pozitivní motivace a aktivizace žáků. Hodnocení žáků se v průběhu výuky objevilo zřídka.

Příležitost ke zlepšení má škola ve vedení žáků k systematické práci s různými informačními zdroji a v aplikaci moderních vyučovacích forem. Ve sledovaných hodinách žáci většinou ovládali probíranou látku, tím prokazovali naplňování vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí daných příslušnými ŠVP.

Odborný výcvik vyučovaných oborů vzdělání (Prodavač a Pekař) zakončených závěrečnou zkouškou je vykonáván od prvního ročníku ve firmách pod vedením učitelů odborného výcviku a instruktorů. Každý učitel odborného výcviku pracuje podle interního rozřazovacího plánu, který je funkční. S firmami má škola sepsané podrobné smlouvy se dvěma přílohami, které jasně specifikují výchovně vzdělávací proces v návaznosti na zpracovaný ŠVP. Ve smlouvách o zajištění praktického vyučování žáků se smluvním pracovištěm byly uvedeny všechny povinné náležitosti. Jednou měsíčně probíhá pro uvedené obory vzdělání výuka ve škole, kde vyučující se žáky shrnují praktické dovednosti vyplývající ze ŠVP a průběžně je připravují k závěrečným zkouškám. Obor vzdělání Aranžér je vyučován po celou dobu vzdělávání ve škole.

Práce žáků při odborném výcviku navazovala svým obsahem a činnostmi na teoretické vyučování. Získané praktické dovednosti žáci účelně aplikovali do praxe. V navštívených hodinách žáci pracovali samostatně, jejich činnosti byly vhodně usměrňovány vyučujícími, při práci dodržovali pracovní postupy a bezpečnostní předpisy. Hodnocení žáků probíhalo průběžně, nejčastěji individuálně, motivováni byli zejména výsledky své práce.

Evidence žáků je vedena v elektronické podobě, hodnocení výsledků vzdělávání žáků prostřednictvím žákovských knížek, studijních průkazů a klasifikačních archů.

Přijímání žáků je v souladu s právními předpisy a zajišťuje rovný přístup ke vzdělávání. V průběhu teoretické výuky bylo využito málo efektivních pedagogických metod. Škola úspěšně podporuje profesní orientaci žáků v oblasti odborného výcviku.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacím programům

Škola pravidelně zjišťuje a hodnotí výsledky vzdělávání žáků v oblastech vymezených ve ŠVP, projednává je v pedagogické radě a zveřejňuje ve výročních zprávách. Závěry a přijatá opatření v podobě zvýšené kontroly docházky žáků do školy se vzhledem k výsledkům vzdělávání jeví účinná. Školní neúspěšnost je především řešena pohovorem pedagogů se žáky a individuálními konzultacemi. Škola upřednostňuje zvyšování praktických dovedností žáků a podporuje jejich účast v soutěžích odborných dovedností ve všech oborech vzdělávání. V olympiádách a soutěžích celostátních i mezinárodních žáci dosahují předních umístění.

Přínosem pro žáky je možnost získání celoevropského dokladu o odborné kvalifikaci (Europass) po úspěšném ukončení vzdělávání. Škola provádí vstupní a kontrolní prověrky a také analýzu klasifikace. Vyučující zadávají ve třídách souborné kontrolní práce, které slouží ke zjišťování dosažených studijních výsledků ve vztahu k jednotlivým zadáním závěrečných zkoušek v daném oboru.

Výsledky jsou hodnoceny na úrovni jednotlivých oborů. Ve sledovaném období byla úspěšnost u závěrečných zkoušek oborů s výučním listem 100 %. V oborech vzdělávání zakončených výučním listem ve školním roce 2012/2013 prospělo 16 žáků z 21, s

vyznamenáním 5, ve školním roce 2013/2014 prospělo 28 z 30 žáků, s vyznamenáním 2. V maturitních oborech ve školním roce 2012/2013 prospělo 45 žáků ze 49, čtyři neprospěli, ve školním roce 2013/2014 z 42 žáků prospělo 35, sedm neprospělo. Výsledky žáků za poslední tři sledované školní roky v oborech se závěrečnou zkouškou ukazují na to, že nejvíce žáků dosahuje slabších výsledků v cizím jazyku a matematice, avšak jejich opravné zkoušky byly úspěšné. V oborech zakončených maturitní zkouškou byli žáci neúspěšní v cizích jazycích, matematice a účetnictví. Pozitivní je, že se počet zameškaných hodin (omluvených i neomluvených) za sledované období snížil (122, 112, 95). Škole se daří výchovné působení na žáky, dokladem je snižující se procento žáků se sníženým stupněm z chování (z celkového počtu žáků všech oborů ve školním roce 2012/2013 - 2 %, 2013/2014 - 1 %). Ze školy odešlo za uzavřený školní rok 25 žáků z důvodu neprospěchu. Prevenci rizikového chování škola věnuje pozornost, několikrát ročně v každé třídě hodnotí úspěšnost preventivního působení za uplynulé období formou pohovorů se žáky, což má příznivý dopad. Pravidelně vyhodnocovaná preventivní strategie školy má komplexní charakter a slouží jako podklad pro zpracování minimálního preventivního programu na další školní rok. Témata programu jsou vhodně realizována začleněním do výuky, kterou doplňují další aktivity (besedy, přednášky). Výchovná poradkyně má standardně zpracovanou oblast kariérního poradenství.

Bezpečnost žáků je pravidelně sledována a je funkční. Žáci jsou prokazatelně poučováni o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví. Počet úrazů se ve sledovaném období tří školních roků je neměnný (9-7-8), převažovaly úrazy při tělesné výchově a odborném výcviku. Kniha úrazů a záznamy jsou správně vedeny.

Spolupráci školy se zákonnými zástupci žáků je věnována pozornost. O průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí jsou standardně informováni na třídních schůzkách, často je využívána osobní a telefonická komunikace. Vedení školy vytváří standardní podmínky pro práci školské rady. Spolupráce se zřizovatelem je funkční. Škola účinně spolupracuje s městem Kolín, úřady práce a firmami zajišťující odborný výcvik. Oboustranně přínosná je spolupráce s partnerskou SOŠ obchodu a služeb v Rimavské Sobotě a se školou stejného zaměření v Tornaľe na Slovensku při organizaci vzájemných výměnných pobytů žáků. Úzká je také spolupráce s Národním ústavem vzdělávání v oblasti přípravy nové podoby závěrečných zkoušek. Pravidelně se uskutečňují setkání ředitelky školy se zástupci jednotlivých tříd, kteří se aktivně zapojují do chodu školy. Důležitými partnery jsou podniky, ve kterých škola pro žáky zajišťuje výuku odborného výcviku. Struktura nabízených oborů vzdělání a uplatnitelnost absolventů na trhu práce je velmi vysoká, firmy v regionu projevují o žáky trvalý zájem.

Škola průběžně hodnotí výsledky vzdělávání žáků. Příležitost ke zkvalitnění své vzdělávací činnosti má v souvislosti s řešením příčin případné školní neúspěšnosti a přijetí účinných opatření na základě analýzy výsledku vzdělávání. Oblast partnerství vhodně doplňuje výukový proces.

Další zjištění

Ve škole se vzdělává jeden žák s odlišným mateřským jazykem. Aktivně se začlenil do kolektivu a akcí školy, běžně a bezproblémově komunikuje se spolužáky i učiteli. Jazyková bariéra se částečně projevuje při výuce v českém jazyce. Vyučující berou ohled na žákovy vyjadřovací schopnosti, poskytují mu delší čas na správné stylizování odpovědí a případné nejasnosti jsou mu průběžně individuálně objasňovány. Výhodou je i případná komunikace vyučujících se žákem v ruském jazyce.

Závěry

- a) Silné stránky a další pozitivita ve výše uvedených oblastech

Dobrá organizace a průběh odborného výcviku.

- b) *Slabé stránky*

Nízká pozornost je věnována sebehodnocení či vzájemnému hodnocení žáků.

- c) *Návrhy na zlepšení stavu školy*

Hluběji analyzovat výsledky vzdělávání žáků a hledat nová opatření k řešení příčin neúspěšnosti zejména u maturitních zkoušek Zaměřit se na prohlubování znalostí učitelů v oblasti použití moderních a efektivních vyučovacích metod, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků.

- d) Zhodnocení vývoje školy

Od minulé inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálního a technického vybavení školy. Snížil se počet pedagogických pracovníků, odborná kvalifikace učitelů teoretického vyučování a učitelů odborného výcviku se zvýšila.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina školy s dodatky ze dne 30. listopadu 2009, s účinností od 1. července 2001, vydal Střredočeský kraj, Zborovská 11, Praha 5, čj. OŠMS/3003/2001
2. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 66-51-H/01 Prodavač, s platností od 1. září 2009
3. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 66-52-H/01 Aranžér, s platností od 1. září 2009
4. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 29-53-H/01 Pekař, s platností od 1. září 2009
5. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 66-51-H/01 Prodavač-zkrácené studium, s platností od 1. září 2014
6. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 63-41-M/01 Ekonomika podnikání, s platností od 1. září 2009
7. Školní vzdělávací program oboru vzdělání 64-41-L/51 Podnikání, s platností od 1. září 2011
8. Výkazy o střední škole M 8 podle stavu k 30. září 2012, 2013, 2014
9. Výkazy o ředitelství školy R 13-01 podle stavu k 30. září 2012, 2013, 2014
10. Potvrzení ředitelky školy ve funkci ze dne 9. července 2013, čj.025675/2013/KUSK
11. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2011/2012, 2012/2013, 2013/2014
12. Dlouhodobý záměr školy 2014/2015 ze dne 29. září 2014
13. Vlastní hodnocení 2013-2014 (podklad pro výroční zprávu)

14. Autoevaluace školy 2013/2014
15. Organizační řád školy s přílohami ze dne 1. dubna 2013
16. Inspekční zpráva ze dne 8. prosince 2011, čj. ČŠIS-2465/11-S
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
18. Deníky evidence odborného výcviku vedené ve školním roce 2014/2015
19. Smlouvy o obsahu a rozsahu odborného výcviku žáků středního odborného učiliště na pracovištích fyzických a právnických osob
20. Přílohy ke smlouvám – Specifikace firmy 2014/2015, Rozpis výsledků vzdělávání a učiva
21. Školní řád platný od 1. září 2012
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2014/2015
23. Minimální preventivní program, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
24. Přijímací řízení, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
25. Třídní knihy, školní roky 2013/2014, 2014/2015
26. Dokumentace BOZP a PO
27. Zápis z pedagogické rady, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
28. Evidence žáků (školní matrika), školní roky 2013/2014 a 2014/2015
29. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2014/2015
30. Doklady o ukončování vzdělávání, školní roky 2013/2014 a 2014/2015
31. Kniha úrazů, vedena od 1. září 2014
32. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2014/2015
33. Závazné ukazatele rozpočtu na rok 2013, 2014 a 2015
34. Finanční vypořádání dotací poskytnutých MŠMT ze státního rozpočtu v roce 2013 a 2014
35. Hlavní kniha za rok 2013 a 2014
36. Výkaz zisku a ztráty sestavený k 31. prosinci 2014

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.s@csier.cz) s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Dana Sedláčková, školní inspektorka

Mgr. Dana Sedláčková, v. r.

Ing., Bc. Petra Kremlová, školní inspektorka

Ing., Bc. Petra Kremlová, v. r.

Bc. Dana Nulíčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulíčková, v. r.

V Mladé Boleslavi dne 10. června 2015

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Zdeňka Pavlíková, ředitelka školy

Mgr. Zdeňka Pavlíková, v. r.

V Kolíně dne 17. června 2015